అతడు
అడవిని జయించాడు

డా.కేశవరెడ్డి

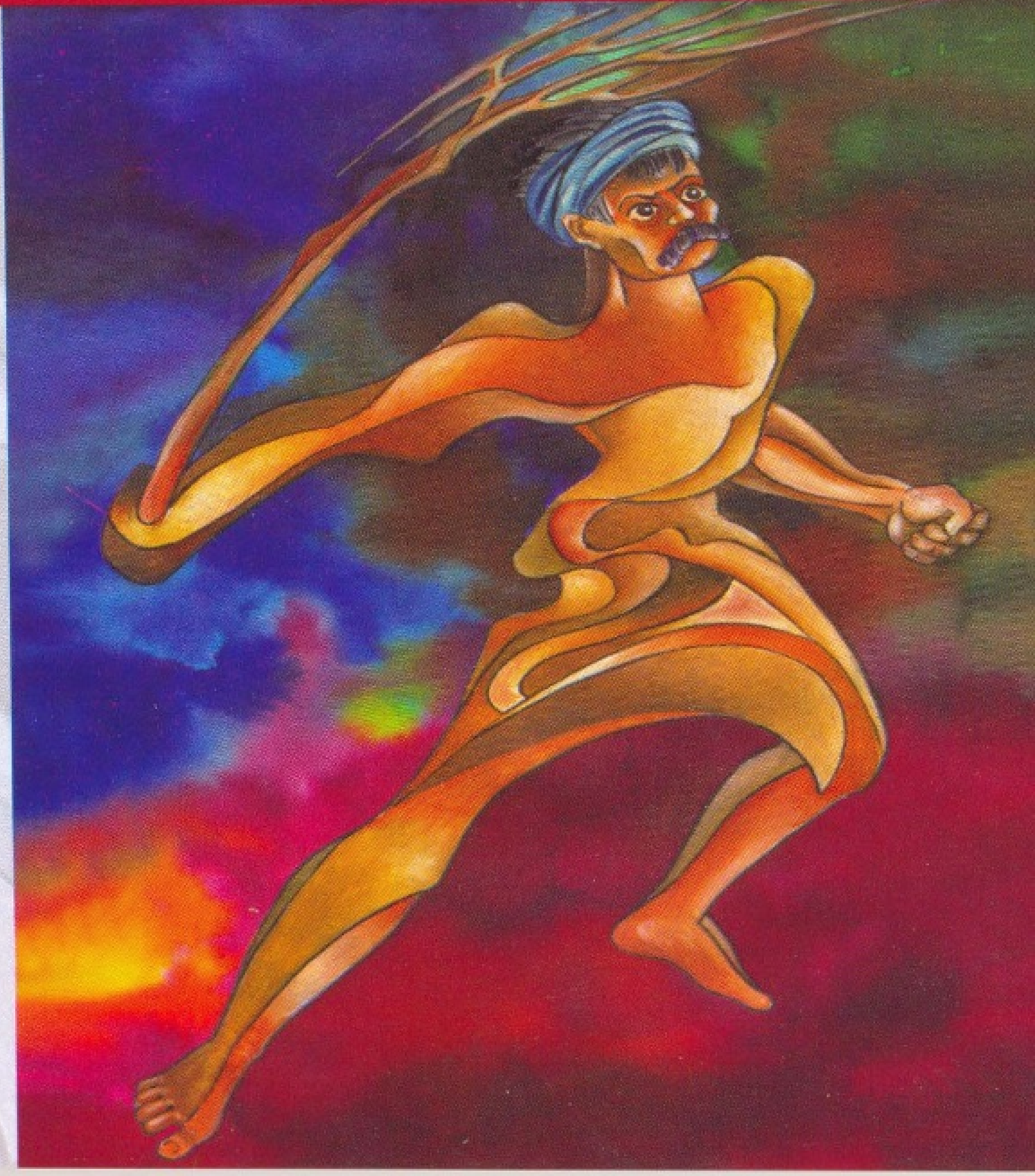

అతడు అడవిని జయించాడు

డా. కేశవరెడ్డి

హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్

వెల : **రూ. 40/-**

ప్రథమ ముద్రణ : 1984, ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక, 2003,
నందిని పబ్లికేషన్స్, ఆర్మూర్

HBT ముద్రణ : ఆగస్ట్, 2008

ప్రతులకు, వివరాలకు : **హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్,**
ప్లాట్ నెం. 85, బాలాజీనగర్, గుడిమల్కాపూర్,
హైదరాబాద్–28, ఫోన్: 3521849

ముద్రణ : కెజిఎన్ ప్రింటర్స్, హైదరాబాద్.

అధోమానవుడు అధిమానవుడైన వేళ

"The novelist is neither a historian nor prophet;
he is an explorer of existence"

- Milan Kundera.

1984 లో ప్రచురితమై పాతికేళ్ళపాటు తన అస్తిత్వవాద నిసర్గ సౌందర్యంతో పాఠకులను అలరించిన కేశవరెడ్డి 'అతడు అడవిని జయించాడు' నవలిక నిస్సందేహంగా తెలుగుసాహిత్యంలో విశిష్టరచన. లేశమాత్రమైన కథాంశతో, అనామకుడు, అపరిచితుడూ – ఐన నాయకుడితో, అద్భుతమూ, అపూర్వమూ – ఐన అరణ్య నేపథ్యంతో తన రచనను – ఒక పురాగాథ స్థాయికి తీసుకెళ్లారు – కేశవరెడ్డి. కేశవరెడ్డి రచనల్లో సైతం – యిది ఒక ప్రత్యేక విశిష్ట రచన. తెలుగు నవలల్లో – అపూర్వం, అనితర సాధ్యం. కనీసం యింకో పాతికసంవత్సరాలు, ఈ నవల తెలుగు సాహిత్యంలో దీపస్తంభంలా నిబ్బలంగా నిలబడి దిక్దర్శనం చేయించడంతో పాటు శిష్టనాగరిక సమాజపు కళ్లు మిరుమిట్లు గొలుపుతుందని నిస్సంకోచంగా నమ్మవచ్చు.

*   *   *   *   *

'అతడు అడవిని జయించాడు'లో కథాసమయాన్ని రచయిత ఒకానొక సూర్యాస్తమయాన మొదలెట్టి సూర్యోదయానికల్లా ముగిస్తాడు. ఈ అస్తమయ ఉదయాల మధ్య పందుల్నిసాకే ఓ అనామక ముసలివాడి బహిరంతర అన్వేషణ, అడవిలో చిక్కులు చిక్కులుగా ముళ్ళుపడి, మానవ జీవితంలోని అస్తిత్వ సంఘర్షణగా సామాన్యీకరించబడి తీగలు తీగలై నిర్నిరోధంగా సాగుతుంది. గుప్పెడు గంటల వ్యవధిలోనే కొన్ని కఠోరమరణాలు, యింకొన్ని అధివాస్తవిక జననాలు, సంక్లిష్ట సందేహాలు, గుబులుగొల్పే సందిగ్ధాలు, వెయ్యివెయ్యిగా తలలెత్తే ప్రశ్నలు, భీతి కలిగించే హింస, విశ్వం మొత్తాన్ని గుండెల్లో పొదువుకునే అవ్యాజ ప్రేమభావం,

అమాయిక వాత్సల్యాలు, విశృంఖలత్వం, విహ్వలత్వం, వైవిధ్యం, మోహం, గూఢత్వం, మార్మికత్వం, నిష్ఫలత్వం, నిరర్థకత, పాశవికత, నిస్పృహ, నిరీహ – ముసలివాడి అనుభవంలోకి నిరంతర ప్రవాహంగా ముప్పిరిగొని, అతణ్ణి నివ్వెర పరుస్తాయి. అతని అంతరంగం, 'ఎక్కడో మొదలయ్యి ఎక్కడో అంతమయ్యే' అరణ్యంగా, సిద్ధపరచిన యుద్ధ రంగంగా సాక్షాత్కరిస్తుంది. మొత్తం కథతాలూకు అనుభవంలో – అన్వేషణ ఒక్కటే వాస్తవం, సంఘర్షణ ఒక్కటే ప్రత్యక్షం. జీవితం తాలుకు సంక్లిష్ట ప్రశ్నలకు తేలికపాటి పనికిమాలిన చచ్చు సమాధానాల నిచ్చి భ్రమలు గొలిపే దుస్సాహసం చేయదీ నవలిక. జీవితంలో ఉక్కిరి బిక్కిరిగా అల్లుకున్న కఠోరవైరుధ్యాలను, అధివాస్తవికంగా– నిర్మమంగా – కర్కశంగా – ధైర్యంగా ఆవిష్కరింపజేస్తూ, పాఠకలోకం ముందు బహుముఖీన మానవ అస్తిత్వాన్ని శక్తిమంతంగా ప్రతిష్ఠించడమే దీని ప్రత్యేకత, విశిష్టత.

*   *   *   *   *

'అతడు అడవిని జయించాడు' లోని కథ అతిస్వల్పం. ఇది, పందులు మేపుకునే ఒక ముసలివాడి కథ. పౌర్ణమికి ముందు, ఒకానొక వేసవికాలపు సాయంత్రం జ్వరపీడితుడైన ముసలివాడు తనకు ప్రీతిపాత్రమైన సుక్కపంది, అడవిలో మేతకని వెళ్లి తిరిగి రాకపోవడాన్ని గమనిస్తాడు. నెలలు నిండి ప్రసవసమయం దగ్గరపడిన సుక్కపందిని వెదికి పట్టుకుని సురక్షితంగా గుడిసెకు తోలుకు రావడమే అతని ప్రస్తుత కర్తవ్యం. మొదట – సుక్కపంది కోసం అడవిలో అన్వేషణ; ఆచూకీ దొరికిన తర్వాత – దాని సంరక్షణ. ఈ అన్వేషణ, సంరక్షణ బాధ్యతల నడుమ, ఆ వెన్నెల రాత్రి, అడవిలో ముసలివాణ్ణి ముప్పిరిగొన్న క్షణక్షణ గాఢానుభవ పరంపరే గగుర్పొడిచే సన్నివేశాలుగా రూపుకట్టి నవలను ముందుకు నడిపిస్తుంది.

వయోభారంతో వంగి, పురాతన శిలలా పడివున్న ముసలివాడు సంకల్పదీక్షతో ఉదాటున కర్తవ్యచోదితుడై జీవచైతన్యంతో యవ్వనంలోకి ఉలిక్కిపడి ఉబకలెత్తుతున్న సింధువులా యుద్ధానికి సిద్ధమవడంతో అసలు కథ ఆరంభమవుతుంది.

పురాగాథల్లో తారసిల్లే నేర్పరి విలుకాడికి, పక్షికన్నే సర్వత్రా కనిపించినట్టు, కర్తవ్యమోహితుడైనముసలివాడికి, అదృశ్యమైపోయిన సుక్కపంది పరిపరివిధాల ప్రత్యక్షమై తనను వెదికేందుకు 'రారమ్మని' గుబులుగొల్పుతుంది. ఆ నిర్నిద్ర ఆహ్వానానికి, అస్వస్థతతో నిత్యకృత్యాలు క్రమం తప్పి, మూలపడివున్న ముసలివాడికి ఒకసారిగా 'మెలకువ' వచ్చింది. గోచెను బిగించి, అతడు లేచినిల్చున్నాడు. ఆరాటం క్షణక్షణానికి అధికమయింది. ఇప్పటిదాకా వివశుడ్నిచేసి బద్ధకంలో ముంచివుంచిన జ్వరం, ఒక్కమారుగా అతని దేహాన్ని, మానుషాన్ని జాజ్వల్యమానం చేసింది. ఒక పెను యుద్ధానికి సిద్ధం చేసింది. ముసలివాడు తలపాగా బిగించి కట్టుకున్నాడు. కత్తిని తీసి బొడ్లో దోపుకున్నాడు. చూరులో ఉన్న ఈటెను తీసి చేతబట్టుకున్నాడు. సర్వవిధాల సన్నద్ధుడయాడు. వేనవేల యేళ్లనాటి పురాతన గుహల కుడ్యచిత్రాల్లోని ఆదిమానవుడు హఠాత్తుగా మేలుకుని వేటకు బయల్దేరాడా– అన్నట్టున్నాడు ముసలివాడు.

గుడిసెను వదిలి... పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ, చేతిలోని ఈటెను ఊపుకుంటూ వస్తున్న ముసలివాడు, అస్తమిస్తున్న సూర్యునిపైన దండెత్తిన వానివలె అగుపిస్తున్నాడని అంటాడు రచయిత. ముసలివాడు ముసలితనమనే నివురును నిట్టనిలువుగా చీల్చుకుంటూ కణకణమండే నిప్పుకణంగా పరిణామం చెంది ఒక అపూర్వ సాహస యాత్రకు ఉద్యుక్తుడయాడు. సరిగ్గా నాలుగురోజుల క్రితం మొదటి సుక్కపంది సలుగులను ఈనిన వార్త విన్నప్పుడు – మొదటిసారిగా ముసలివాడి రూప పరిణామం తాలుకు ప్రథమ సంకేతం పొడసూపింది. సుక్కపంది ఈనిన సంబరంలో ముసలివాడూ, అతన్ని దగ్గర కనిపెట్టుకుని వుండే పిల్లవాడూ యిద్దరూ ఈలలేస్తూ దొడ్డిచుట్టూ తిరిగారు. దుత్తలతో కల్లు తెచ్చుకుని తాగారు. సర్వస్వం మరచిపోయి, 'ముసలివాడు పిల్లవాడై, పిల్లవాడు ముసలివాడై, దొర్లారు. నాలుగు రోజుల క్రితం పొటమరించిన ఆ పరిణామం క్రమక్రమంగా – రెండో సుక్కపంది కనిపించకుండా పోయిన ఈనాటి సూర్యాస్తమయానికి,యింతింతై ఎదిగి, ముసలివాణ్ణి సంపూర్ణంగా – సాహసబాలుడిగా రూపాంతరం చెందించింది.

సూర్యాస్తమయవేళ, సుక్కపందికోసం కీకారణ్యంలో ప్రారంభమైన ముసలివాడి (ఇప్పుడతడు – పట్టువదలని విక్రమార్కుడు, సూటి లక్ష్యంతో ముందుకురుకుతున్న సాహసబాలుడు) అన్వేషణను కేశవరెడ్డి – అతిలాఘవంగా, కోలాహలంగా, ఉద్విగ్నంగా, సంక్లిష్టంగా, నిరంకుశంగా, అద్భుతరసప్లావితంగా, ప్రవాహ వేగంతో ఒక అపూర్వ అపరాధ పరిశోధక కథమాదిరి, అత్యంతప్రతిభావంతంగా నిర్వహించారు. ఈ అన్వేషణ నవలికలో రమారమి అర్థభాగం సాగుతుంది. సూర్యాస్తమయం నుండి అర్ధరాత్రి వరకూ సాగిన అన్వేషణ తరవాతనే – ముసలివాడు సుక్కపంది ఆచూకీని కనిపెట్టగలుగుతాడు.

సుక్కపందికోసం వెదుకుతున్నంతసేపూ, ముసలివాడు తన ఆత్మకథా వృత్తాంతాలతో అడవి అంతరంగాన్ని వెయ్యివిధాల ఆవిష్కరిస్తాడు. వెన్నెల్లో మనోహరంగా తడుస్తున్న మహావృక్షాలతో, ముంగిస, తోటిగువ్వ, సుక్కపంది, గుంటనక్క, కోతి, ఎలుగుబంటి, చంద్రుడు, నక్షత్రాలతో ముఖాముఖీ మాట్లాడుతాడు, వాదిస్తాడు, పోట్లాడుతాడు. ఆకలి బాధకు తాళలేక అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకునేందుకు తాను వేటాడి చంపిన కుందేలుతో సైతం ఒక విచిత్ర తాత్వికతతో సంభాషిస్తాడు. కొన్ని గంటలపాటు ముసలివాడు అడవిలో చేసిన వెతుకులాటనిండా ఒక interrogative meditation, ఒక meditative interrogation కనిపిస్తాయి. 'నిద్రలో కనిపించే కలలవలె' వున్న అడవి దారుల గుండా నడుస్తూ – 'అడవి మహా విచిత్రమయింది. దాని రహస్యాలు బహుశా దానికే తెలీవేమో' అంటూ అబ్బుర పడతాడు. 'అద్భుతాలకు ఆలవాలమైన ఈ అడవిలో, తామసానికి ఆటపట్టయిన ఈ అడవిలో, ప్రాణమెదిగినంతగా మనసు ఎదగని ఈ అడవిలో సుక్కపందికి ఏ ముప్పువాటిల్లిందో' అని ఆందోళన చెందుతాడు. 'సూదికి దారాన్నెక్కిస్తున్నవాని ముఖంతోనూ సగం బయటికొచ్చిన పెయ్యదూడను గర్భం నుండి లాగుతున్న జంతువైద్యుని ముఖంలోనూ వుండే ఏకాగ్రత తోనూ ముసలివాడు – ఇసుకమీది పలురకాల జంతువుల అడుగులను పరికిస్తూపోతాడు. పరికిస్తూ, పరికిస్తూ, 'ఈ అడుగులు తప్పకుండా సుక్కపందివేనని నా నమ్మకం' అని పలవరిస్తాడు. ఇంతలోనే, "నేను భ్రమిస్తున్నానేమో! అయిష్టమైన సంభవం భ్రాంతిగానూ, ప్రీతిపాత్రమైన భ్రాంతి సంభవంగానూ మానవుడికి తోచడం కద్దు" అంటూ వేదాంత ధోరణిలో పడతాడు.

ఇలా క్షణక్షణికంగా, అనుక్షణికంగా, నిరంతరజీవజ్వరంతో జ్వలిస్తూ, ఒక జిజ్ఞాసువయిన తోటి గువ్వ సాయంతో,'సుక్కపంది ఈశాన్యపు దిక్కున ఎక్కడో సలుగులను ఈనేసింది' అన్న నిర్ధారణకు వస్తాడు. క్షణమాలస్యం చేయకుండా ఈశాన్య దిక్కుగా నడుస్తూ 'కళ్ళను చెవులుగా మార్చుకుని, చెవులను కళ్ళుగా మార్చుకుని' వెదుకులాట కొనసాగిస్తాడు.

చివరికి ముసలివాడి అన్వేషణ ఫలిస్తుంది. అయితే, సంరక్షించాలన్న ఏకైక సంకల్పంతో అడవికొచ్చిన ముసలివాణ్ణేసుక్కపంది తీవ్రంగా గాయపరచి చంపబోవడం యిక్కడ ఒక విచిత్రమైన వైరుధ్యం. ఒకింత చిత్రహింస భరించిన తర్వాత సుక్కపంది కోరలనుంచి ముసలివాడు, 'తల్లి గర్భం నుండి వెలికి వచ్చినంత మార్మికంగా' తప్పించుకోగలగడం ఒక అద్భుతం. 'ఇంతటి చిత్రహింస నేను ఎప్పుడూ ఎవరిచేతా అనుభవించలేదు' అని అనుకుంటూనే, 'మరి ఇంతటి ప్రేమ నేను ఎప్పుడూ ఎవరిమీదా చూపలేదు. అని పలవరించడం మరో చిత్రమైన వైరుధ్యం.

ఈ అన్వేషణలో ఎట్టకేలకు, సుక్కపందితోపాటు, అది ఈనిన పది సలుగుల్ని కనిపెట్టాడు ముసలివాడు. ఆనందపారవశ్యంతో తత్తరపడుతూ ఉబ్బి తబ్బిబ్బయినాడు. 'ఈ పూట అనుభవిస్తున్న పరవశతను అతనికి ఏ పదార్థంగాని, ఎన్నడుగాని కలిగించలేదు'. ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్న ఉద్విగ్నమానసంతో సుంక్రేసు కొమ్మలగుండా ముసలివాడు చంద్రణ్ణిచూస్తూ "నువ్వేమీ బయటకు రానక్కరలేదు. ఇక్కడ తీంట్ర పొదలో పది చందమామలున్నాయి. నువు బయటికొస్తే ఎంత, రాకపోతే ఎంత' అని ఎద్దేవాగా అనుకున్నాడు. అప్పటికి సరిగ్గా సగం రాత్రవుతుంది.

* * * * *

అర్ధరాత్రి నుంచే కథ రెండోభాగం మొదలవుతుంది. అప్పటి దాకా అడవి తాలూకు సౌందర్యం, రామణీయకత – ఆనంద, అద్భుత రసప్లావితమై నవలిక నిలువెల్లా సాక్షాత్కరిస్తాయి. అర్ధరాత్రి సుక్కపంది ఆచూకీ దొరికినదే తడవుగా, దాని సంరక్షణే ముసలివాడి ముందు పెను సవాలై కూర్చుంటుంది. తన మిత్రులెవరో, శ్రేయోభిలాషులెవరో తెలుసుకోలేని మొరటుజీవాన్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడబూనడం నిజంగా ముసలివాడి పాలిట పెనుసవాలే. తోడేళ్లు, గుంటనక్కల రూపంలో మృత్యువు వికటాట్టహాసం చేస్తుంది. ప్రపంచంలోని నైచ్యమంతా అడవికి దిగివచ్చి ముసలివాడికి ముచ్చెమటలు పట్టిస్తుంది. ప్రకృతి క్షణక్షణం – వికృతరూపం దాల్చుతూ వెంటాడి వెంటాడి అతడ్ని కర్తవ్యవిమూఢుణ్ణి చేస్తుంది. కథ ముదిరి చేదెక్కి, బీభత్స రసప్రధానంగా సాగి, ఒక మహా విషాదంగా ముగుస్తుంది.

ప్రమాదాలు ఒక మహాప్రవాహం మాదిరి ప్రచండవేగంతో ముసలివాణ్ణీ, సుక్కపందినీ చుట్టుముట్టగా, అంతటి కర్తవ్యదీక్షలోనూ ముసలివాడు విషాదం వెంట విషాదాన్ని తన చేజేతులారా ఆవిష్కరించవలసి రావడం అతడి జీవితంలోని దుర్భరమైన వైరుధ్యం. మిత్రునిగా దిశానిర్దేశం చేసి, సుక్కపంది ఆచూకీని తెలిపి పుణ్యం కట్టుకున్న శ్రేయోభిలాషి తోటిగువ్వనే తన కత్తికి బలి చేయవలసిన అగత్యం – ముసలివాడి పాలిట మరో పెనువిషాదం. గుంటనక్కలమూక నిర్వహించబోయే మహా నైచ్య కార్యాన్ని తప్పించడానికి, ఎవరి రక్షణార్థం తానీ కాళరాత్రి పూట కీకారణ్యంలోకి ప్రవేశించాడో, ఆ సుక్కపందినే ఈటెతో సంహరించవలసి రావడం దుస్సహమైన మహావిషాదం.

సంఘటన వెంట సంఘటన, ప్రమాదం వెంట ప్రమాదం ముంచుకొచ్చి, ప్రకృతిలోని సర్వశక్తులూ పగబట్టినట్టుముసలివాడిని ఏకాకిని చేసి దొంగ దెబ్బతీయడం రోమాంచికమైన అధివాస్తవిక విషాదం. ఆ వికృత రాత్రి వికటాట్టహాసానికి విహ్వలుడై, శక్తులుడిగి, సూర్యోదయవేళ అపజయాన్ని మోసుకుని యింటికి తిరిగివచ్చిన ముసలివాడు శిలాసదృశంగా జడప్రాయుడై నిద్రలోకి జారుకోవడంతో కథ ముగుస్తుంది.

కథా నిర్మాణంలో కేశవరెడ్డి గొప్ప చాతుర్యాన్ని ప్రదర్శించారు. మానవుడి అస్తిత్వసంఘర్షణను బలంగా ప్రకటించేందుకు, జీవితంలోని సంక్లిష్ట వైరుధ్యాలను, Interplay of dichotomies, ద్వైతభావాల్ని ఎన్నుకున్నారు. సూర్యాస్తమయం నుంచి మొదలై సూర్యోదయం వరకు సాగే కథావృత్తంలోకి, చిన్న చిన్న వృత్తాలూ, ఉపకథలూవచ్చి చేరి కథ విస్తృతిసుసంపన్నమయింది. ముసలివాడు నిద్రలోంచి మెలకువలోకి పడ్డంతో మొదలైన కథనం, మళ్లీ మెలకువలోంచి నిద్రలోకి జారుకోవడంతో ముగుస్తుంది. వృద్ధాప్యం – బాల్యం, జంతువు – మనిషి, ప్రకృతి–సంస్కృతి, నాగరికం–ఆటవికం, మృత్యువు–జననం, సౌందర్యం–నైచ్యం, వాత్సల్యం–క్రౌర్యం, అస్వస్థత–ఉత్సాహం, జడత్వం–చైతన్యం, మౌనం–శబ్దం, విజయం–అపజయం, జిగీష–నిరీహ, వెలుగు–చీకటి మొదలైన జంట వైరుధ్యాలు, ద్వైదీభావాలు – మనిషి జీవితం తాలూకు సంక్లిష్ట మార్మికతను ఆవిష్కరిస్తాయి.

ఈ మొత్తం సంక్లిష్ట సంక్షుభిత మానవ అస్తిత్వ చిత్రాన్ని నిరాడంబరమైన minimalist art తో నిసర్గంగా నిర్వహించడం కథారచయితగా కేశవరెడ్డి మరో విజయం. నవలలోని కథ – రేఖామాత్రం — పాత్రలకున్నవన్నీ ప్రాథమిక (elementary) ఉద్వేగాలు. ఉన్న పాత్రలు కూడా బహు స్వల్పం.

అందులో, ప్రధానమానవపాత్ర ఒకే ఒక్కటి. ఆ పాత్ర – వేషం, భాష – అంతా నిరలంకారం. నవల నిడివి బహుతక్కువ. సన్నివేశాలు స్వల్పం. ప్రధానపాత్ర ముసలివాడి నిత్యజీవితం – సరళాతి సరళం. అతని ఆస్తి స్వల్పం – అతని ఆయుధాలు రెండే – కత్తి, ఈటె. అతని అవసరాలూ తక్కువే. అతనికున్న ఒకేఒక్క తోడు – పందుల్నిగాచే పిల్లవాడు. ఇంతటి అల్పమైన సంబారాలతో, అస్తిత్వ సంఘర్షణలోని అనల్పార్థాన్ని సాధించగలగడం ముసలివాడి విజయానికి పరాకాష్ఠ.

కథలో – అడవి నేపథ్యాన్ని ఎన్నుకొని ప్రతిభావంతంగా నిర్వహించడం కేశవరెడ్డి చేసిన గొప్ప సాహసం. తెలుగు పాఠకులకు

*　　*　　*　　*　　*

పూర్తిగా అపరిచితమైన అడవి నేపథ్యాన్ని వందలాది వృక్షజంతు జాతులతో నింపి, అడవిని రమణీయంగా, క్రూరంగా, వైవిధ్యభరితంగా, ఆర్ద్రతతో, ఉత్కంఠతో, ఉద్విగ్నంగా ప్రతిష్ఠించడం కేశవరెడ్డి masterstroke.

కథలో అధినాయకుడిగా, ఒక subaltern, subhuman, అనామక, అపరిచిత వ్యక్తిని, అందునా పురాతన శిలవంటి ముసలివాణ్ణి ఎన్నుకోవడం – రచయితగా కేశవరెడ్డి చేసిన ఒక గొప్ప feat ముసలివాడు నాగరిక సమాజానికి దూరం. శిష్ట జన సమూహాలకు బాహ్యుడు. అందువల్లనే భేతాళకథలాంటి ఈ అస్తిత్వవాద నవలకు పట్టువదలని విక్రమార్కుడులాంటి అధినాయకుడిగా – ముసలివాడు సరిగ్గా సరిపోయాడు. సంకల్పదీక్షతో, కర్తవ్య చోదితుడై కాళరాత్రి కీకారణ్యమధ్యంలో జీవితపు చీకటిశక్తులతో ద్వంద్వయుద్ధం చేసి, ఉదయానికి – కఠినప్రశ్నల్ని, కఠోరవాస్తవాల్నిఎంత ప్రయత్నించినా బద్దలుకాని జీవితమార్మికతను మోసుకుని గుడిసెకు తిరిగివచ్చే సైనికుడు– ముసలివాడు.

యుద్ధంలో జయాపజయాలమాట ఎలావున్నా యుద్ధం మిగిలే వుంది. అన్వేషణ – వాస్తవం, సంఘర్షణ ప్రత్యక్షం. అస్తిత్వాన్ని రుజువు చేసుకునేందుకు యుద్ధం – అనివార్యం. యుద్ధం – వాస్తవం. యుద్ధానికి వాడే ఆయుధాలు వాస్తవం. ముసలివాడు తిరిగివచ్చిన తరవాత, వాకిటి వద్దనే కత్తిని, ఈటెను జారవిడుస్తాడు. పిల్లవాడు నిద్రమేల్కొన్న మరుక్షణం గమనించేది వాకిలి వద్దనున్న కత్తి, ఈటెలనే. యుద్ధం వాస్తవం అయినప్పుడు ఆయుధాలూ వాస్తవమే. రాత్రి గడిచిపోయినా యుద్ధం మిగిలేవుంది. ముసలివాడు మరుగున పడినా, ఆయుధాలు మిగిలేవున్నాయి – పిల్లవాడూ మిగిలేవున్నాడు.

ఒక అధోమానవుణ్ణి అధిమానవుడిని చేసి – ఈ ఉత్కృష్ట కథకు అధినాయకుణ్ణి చేయడంలోనే వుంది కేశవరెడ్డి అసలైన విజయం.

- శ్రీనివాస ప్రసాద్

06-02-2009

డా॥ కేశవరెడ్డి చిత్తూరు జిల్లాలోని తలుపులపల్లిలో 1946 మార్చి 10న పుట్టారు. తిరుపతిలో పి.యు.సి., పాండిచ్చేరిలో ఎం.బి.బి.ఎస్. చేశాక నిజామాబాద్ జిల్లా డిచ్‌పల్లి విక్టోరియా మెమోరియల్ ఆసుపత్రిలో స్కిన్ స్పెషలిస్ట్‌గా కుష్ఠు రోగులకు సేవలందించారు. ప్రస్తుతం నిజామాబాద్‌లో ఉంటూ ఆర్మూరులో వైద్య సేవలు అందిస్తున్నారు. కుష్ఠువ్యాధిపై వీరు రాసిన పరిశోధనా పత్రాలు పలు జాతీయ, అంతర్జాతీయ మెడికల్ జర్నల్స్‌లో ప్రచురితమయ్యాయి.

పాతిక సంవత్సరాలుగా పీడితజన పక్షపాతంతో, దళితుల సమస్యలపట్ల సానుతాపంతో రాయలసీమ గ్రామీణ జీవిత సంఘర్షణే ఇతివృత్తంగా రచనా వ్యాసంగాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. **బానిసలు, భగవాను వాచ, ఇన్‌క్రెడిబుల్ గాడెస్, స్మశానం దున్నేరు, అతడు అడవిని జయించాడు, రాముడుండాడు రాజ్జిముండాది, మూగవాని పిల్లనగ్రోవి, చివరి గుడిసె, సిటీ బ్యూటిఫుల్** వీరి ఇతర రచనలు. **అతడు అడవిని జయించాడు** నవలను నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ వారు 14 భారతీయ భాషల్లోకి అనువదించారు. **ఇన్‌క్రెడిబుల్ గాడెస్** నవల మరాఠిలోకి అనువాదమైంది.

తన రచనా స్పర్శతో బాధల గాయాలు స్పృశించి, హృదయాలను తేలికపరచటం, అనివార్యమైన జీవిత పోరాటానికి ఉపక్రమింపజేయటమే తన లక్ష్యమని వినమ్రంగా చెప్పే వీరిది వర్ణాంతర, మతాంతర వివాహం. కొడుకూ, కూతురూ సంతానం.

ముసలివాడు పురాతనమైన శిలవలె పడుకుని ఉన్నాడు. సాయంకాలపు ఎండ తెరచి ఉన్న తలుపుగుండా వచ్చి తని పాదాల మీద పడుతున్నది. అతని పాదాలు చాటల వలె విశాలంగాను, బండలవలె మొరటుగాను ఉన్నాయి. అతడు మోచేతిని తలగడగా జేసుకుని నిద్రిస్తున్నాడు. సూర్యదుస్తమించనున్న ఈ వేళ గాని వేళలో అతడు నిద్రించడం చాలా అరుదు.

కాని దినం తెల్లవారి నిద్ర లేచింది మొదలు అతనికి శరీరంలో నలతగా ఉంది. సన్నగా జ్వరం కాస్తూంది. కీళ్ళన్నీ పోట్లు పెడుతున్నాయి. ఆ కారణంగా అతడు దినమంతా ఇంటిపట్టునే ఉన్నాడు. వేళగాని వేళలో భోంజేస్తున్నాడు. వేళగాని వేళలో నిద్రిస్తున్నాడు. పాపం, ముసలితనంతో బాటు అస్వస్థత తోడురాగా అతని నిత్యకృత్యాలు క్రమం తప్పాయి.

అతడు నిద్రిస్తున్న గుడిసె బయట పందుల దొడ్లు రెండున్నాయి. ఒక దొడ్లో సుక్క పంది తనపిల్లలను పక్కన వేసుకుని పడుకుని ఉంది. అది తన నాలుగు కాళ్ళను బార్ల జాపుకుని, మోరను నేలపైన పడవేసుకుని అరమోడ్పు కన్నులతో ఆనందాతిశయాన్ని అనుభవిస్తూ ఉంది. పిల్లలు తల్లి రొమ్ములను కుమ్ముతూ పాలు తాగుతున్నాయి. పిల్లలు మరీ మోటుగా కుమ్మినప్పుడు తల్లి పంది మెత్తగా హాయిగా మూలుగుతున్నది. పన్నెండు సలుగులకు తానిప్పుడు తల్లిననే గర్వము సంతోషము, తృప్తి దాని అరమోడ్పు కన్నుల్లో కనిపిస్తున్నది.

రెండవ దొడ్డి ఖాళీగా ఉంది. అందులో ఉన్న పందుల్ని ముసలివాని మనుమడు మేతకై తోలుకొనిపోయి ఉన్నాడు. ఈ పూట తాను అస్వస్థతగా ఉన్నందు వల్ల ముసలివాడు పందులను మేపుకునివచ్చే బాధ్యతను తన మనుమనికి అప్పగించాడు.

ముసలివానికి మెలకువ వచ్చింది. ముడుచుకుని ఉండిన కాళ్ళను, చేతులను, మెడను చాచాడు. అతని కదలిక కొండ చిలువ చుట్టగా చుట్టుకుని ఉండి ఎక్కడికో బయలుదేరుతున్నట్లున్నది. గోచెను బిగించి కట్టుకుంటూ అతడు లేచి నిల్చున్నాడు. లేస్తున్నప్పుడు అరచేతులు మొదట నేలపైనను ఆ తరవాత మోకాళ్ళపైన అనుకుని లేచాడు. అతడలా లేస్తుండగా అతని మోకాళ్ళు, నడుము, వెన్నుపూసలు పటపటమని చప్పుడు చేశాయి.

అతను ఆజానుబాహుడు. ఒకప్పుడు కండలు తిరిగి ఉండిన దేహం, ఇప్పుడు వయోభారంతో సడలి ఉంది. అతడు నిటారుగా నిల్చుని ఉన్నప్పటికీ అతని మోకాళ్ళు, నడుము ఇంచుక వంగి ఉన్నాయి.

అతడు రెండడుగులు వేసి గుడిసె బయటికొచ్చి నిలుచున్నాడు. దొడ్డిలోని పంది అతన్ని చూసి "గుర్ గుర్" మన్నది. దాని పిల్లలు కీచు, కీచుమని శబ్దం చేసుకుంటూ పాలు తాగుతున్నాయి.

మేతకై వెళ్ళిన పందులు తిరిగి రాకపోవడం ముసలివాడు గమనించాడు. సూర్యుడు పడమటి కొండను తాకుతున్నాడు. "పందులు ఇంకా తిరిగి రాకపోవడం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది." అనుకున్నాడు ముసలివాడు. కారణమేమై ఉండవచ్చునని అతడు ఆలోచించసాగాడు. పందుల్ని గురించిన భయ సందేహాలు అతని మానసంలో పొగవలె రేగుతున్నాయి. అతని ఊహలు అంతకంతకు అధికమైన అతనిలో అలజడిని కలుగజేస్తున్నాయి. పందులే అతని సర్వస్వం. పందులే అతని స్థిర చరాస్తులు.

అతని మనసంతా కలగాపులగంగా ఉంది. "పొద్దుగూటిలో పడింది. ఇక కొద్దిసేపట్లో చీకటి పడుతుంది. కాని పందులింకా తరిగి రాలేదు" అని ఆలోచిస్తూ అతడు ఆందోళన చెందసాగాడు.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=743

* * *

Read other books of Dr. Kesava Reddy @

http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&id=238